

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Impact Innovation: Brådskande utmaningar inom Swedish Metals & Minerals

Reviderade bilagor 2025-07-03

Bilaga 1 har uppdaterats med ny förordning för de minimis stöd och ändrat takbelopp från 200 000 euro till 300 000 euro under en period av tre beskattningsår.

Bilaga 2 om Allmänna villkor för stöd har lyfts ur detta dokument och återfinns på webbsidan för denna utlysning.

Innehåll

1	Om utlysningen	3
	Tema 1 – Tillgång till kritiska råmaterial från Sverige	4
	Tema 2 – Ökad användning av skrot och andra sekundära råmaterial....	4
	Tema 3 – Hållbar vattenhantering inom gruv- och metallproduktionssektorerna	5
	Tema 4 – Minskad miljöpåverkan från stora avfallsströmmar inom gruv- och metallproduktionssektorerna	5
2	Viktiga datum	6
3	Vem kan söka?	6
4	Hur bedömer vi din ansökan?	7
5	Detta ska finnas med i ansökan	8
6	Så här ansöker du	9
7	Så mycket stöd kan en projektpart få	9
8	Särskilda villkor om er ansökan beviljas	10
9	Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	11
10	Utlysningen ingår i programmet Swedish Metals & Minerals som är en del av Impact Innovation	12
	Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	13

1 Om utlysningen

Utlisningen genomförs inom programmet Swedish Metals & Minerals, som är en del av Impact Innovation – ett initiativ av Energimyndigheten, Formas och Vinnova.

Utlisningen syftar till att bidra till Swedish Metals & Minerals mission att ”Säkerställa en hållbar och resilient metall- och mineralförsörjning för samhällets omställning”. Detta innebär att öka och säkra tillgången på metaller och mineral och samtidigt minska det planetära avtrycket av utvinning och produktion.

Vi välkomnar ansökningar för forsknings- och innovationsprojekt inom ett eller flera av nedanstående teman:

- 1) Tillgång till kritiska råmaterial¹ från Sverige
- 2) Ökad användning av skrot och andra sekundära råmaterial
- 3) Hållbar vattenhantering inom gruv- och metallproduktionssektorerna
- 4) Minskad miljöpåverkan från stora avfallsströmmar inom gruv- och metallproduktionssektorerna

Projekten ska ha potential att kunna bidra till att missionen och målen för utlysningen uppnås. Målen återfinns under respektive tema.

Resultaten från projekten ska kunna komma till nytta inom valt tema, implementeras eller användas i närtid. dock senast inom fem år efter att projektet har avslutats. Detta innebär inte att projekten behöver utgå från en hög mognadsgrad (TRL-nivå). Projekten kan handla om att komplettera eller förädla befintliga frågeställningar, tekniker eller system med mera grundläggande kunskap och metoder.

Genom finansiering av korta tematiska forsknings- och utvecklingsprojekt ska utlysningen stärka Sveriges förmåga inom några av programmets tekniska insatsområden (”Technological Action Areas”²) som

- 1) var underrepresenterade i programmets första tekniska utlysning och/eller
- 2) är tidskritiska och därför prioriterade utifrån programmets mission och delmål.

Projektförslag som faller utanför temana för denna utlysning eller som faller inom ett tema, men som har en bredare projektomfattning, behöver en längre projekttid eller där resultaten inte förväntas komma till nytta inom kort tid, hänvisas till utlysningen ”[Impact Innovation: Forsknings- och utvecklingsprojekt inom tekniska insatsområden i programmet Swedish Metals & Minerals](#)”.

¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:903d35cc-c4a2-11ed-a05c-01aa75ed71a1.0018.02/DOC_2&format=PDF

² <https://swedishmetalsandminerals.se/wp-content/uploads/2024/12/swedish-metals-minerals-scope.pdf>

Tema 1 – Tillgång till kritiska råmaterial från Sverige

Målet för temat är att öka tillgången till kritiska råmaterial från Sverige.

Huvudfokus är teknisk utveckling eller kunskap som har potential att öka tillgången på kritiska råmaterial från primära källor, inklusive biprodukter från befintlig verksamhet (t.ex. anrikningssand), på ett hållbart och ekonomiskt sätt. Observera att återvinning eller ersättning av kritiska råmaterial relaterat till färdiga produkter inte ingår i detta tema.

Temat inkluderar, men är inte begränsat till, projekt som fokuserar på att:

- Öka mängden tillgängliga kritiska råmaterial från svenska fyndigheter genom förbättrade prospekteringsmetoder och förbättrad teknik
- Utveckla metoder och kunskap inom malmgeologi inklusive malmgenesmodeller, geologisk modellering och resurskaraktisering
- Integrera geologisk karaktisering för optimering av gruvdrift och nedströms raffinering
- Förbättrade metoder och tekniker för hållbara utvinningsprocesser, inklusive resurseffektivitet för att tillvarata kritiska råmaterial som biprodukter eller från gruvavfall.

Tema 2 – Ökad användning av skrot och andra sekundära råmaterial

Målet för temat är att öka tillgång och användning av skrot eller andra sekundära råmaterial.

Temat inkluderar, men är inte begränsat till, projekt som fokuserar på:

- Att utveckla kunskap om hur icke önskvärda ämnen i metallegeringar påverkar produkttegenskaperna inom olika områden
- Ökad användning av skrot genom arbetssätt, metoder och tekniker för sortering, behandling och separering
- Att analysera och optimera skrot- och sekundära materialflöden mellan olika sektorer och branscher för att öka återvinningseffektiviteten, även av idag outnyttjade material
- I kombination med ett eller flera av ovanstående eller liknande ämnen: utveckla kunskap om hur standarder och regelverk påverkar återvinning och cirkulära flöden.

Tema 3 – Hållbar vattenhantering inom gruv- och metallproduktionssektorerna

Målet för temat är att minska miljöpåverkan med avseende på vattenanvändning inom gruv- eller metallproduktionssektorn eller öka kunskapen om olika ämnens biotillgänglighet och påverkan på miljön.

Temat inkluderar, men är inte begränsat till, projekt som fokuserar på:

- Utveckling av vattenhanteringssystem och miljöteknik som minimerar utsläppen av miljöskadliga ämnen från gruv- och metallindustrins vattenflöden, inklusive processintegration eller sektorsövergripande integrering för återanvändning av vatten som minskar utsläppen och behovet av färskvatten.
- Substitution av miljöskadliga kemikalier och förbrukningsvaror i processer eller metoder för att förhindra upplösning av metaller.
- Ökad kunskap om olika metaller och metallföreningars biotillgänglighet och påverkan på miljön.

Tema 4 – Minskad miljöpåverkan från stora avfallsströmmar inom gruv- och metallproduktionssektorerna.

Målet för temat är att minska miljöpåverkan relaterat till gruvavfall och metallproduktion.

Temat inkluderar, men är inte begränsat till, projekt som fokuserar på:

- Metoder för raffinering, användning och hantering av gruvavfall (anrikningssand, gråberg, slagg eller slam) för till exempel påskyndad sanering, och/eller markanvändning med mervärde efter stängning. Detta ska möjliggöra snabbare återställning av marken till ett säkert och användbart tillstånd.
- Valorisering av avfall som en biprodukt i kombination med minskad miljöpåverkan.

Utöver den tekniska utvecklingen ska de utvalda projekten att bidra till att beskriva och sprida aktuellt kunskapsläge (state of the art), industriella utmaningar och forskningsfront relaterade till respektive projekts specifika område. Detta ska göras i form av en rapport som ska vara klar i slutet av mars och en presentation vid en öppen fysisk workshop senare under våren (se avsnitt 8 särskilda villkor). Maximalt fyra till fem personalveckor förväntas behövas för detta, vilket bör budgeteras i ett separat arbetspaket i ansökan.

Denna utlysning omfattar stöd till projekt som avser forskningskategorierna industriell forskning och experimentell utveckling. En beskrivning av forskningskategorierna finns i Tabell 1, Bilaga 1.

Utlisningen avser stöd i form av bidrag. I denna utlysning finns totalt cirka 30 miljoner kronor tillgängliga för de projektparter som beviljas stöd. Målet är att två till fyra projekt beviljas stöd inom respektive tema. Projektansökningarna

inom varje tema kommer att utvärderas i separata rankinglistor för att få en jämn fördelning mellan olika teman.

Högst tillåtna stöd per projekt är 3,5 miljoner kronor. Energimyndighetens bidrag får uppgå till högst 70% av projektets totala stödberättigande kostnader.

2 Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan:

- Period för inlämning av ansökan: 9 april 2025–3 september 2025
- Beslut planeras fattas i november 2025
- Projektstart: 15 november - 1 december 2025
- Projektet ska avslutas senast: 1 december 2027
- Projekttiden får vara max 24 månader.

På Mina sidor heter utlysningen **”Impact Innovation: Brådiskande utmaningar inom Swedish Metals & Minerals”**.

3 Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till:

- Företag (juridiska personer)
- Offentlig sektor
- Universitet och högskolor
- Forskningsinstitut
- Icke statliga organisationer

Konsortier som ansöker ska bestå av minst tre projektparter, varav minst en ska vara ett företag med verksamhet i Sverige, och minst en ska vara en forskningsaktör (universitet, högskola eller forskningsinstitut). Den tredje kan vara en valfri typ av organisation. För att underlätta snabb implementering eller användning av projektresultat, behöver behovsägare vara med i projektet som partner eller till exempel som medlem i projektets referensgrupp. Med behovsägare menas organisationer som har nytta av och kan omsätta projektets resultat.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Energimyndigheten bedömer projektförslagen enligt kriterierna nedan.

Potential

- Det föreslagna projektets potential att bidra till målet för det valda temat.
- I vilken utsträckning projektresultaten potential kan komma till nytta inom valt tema, implementeras eller användas inom fem år efter avslutat projekt.

Nyttiggörande

- I vilken grad de aktörer som förväntas skapa direkt nytta eller användning av projektets resultat (behovsägarna), det vill säga att de aktörer som kan "ta nästa steg", är involverade i projektet. De ska vara involverade i projektet på ett sådant sätt att leveransen av projektresultat kan anpassas till behovsägarna.

Nyhetsvärde och innovationshöjd

- I vilken utsträckning projektförslaget och dess angreppssätt är nytt jämfört med tidigare försök att adressera samma utmaning(ar)
- I vilken utsträckning ett lyckat projektresultat har potential att vara bättre än kunskapsläget (state-of-the-art) tillgängliga tekniker, metoder eller kunskap.
- I vilken utsträckning projektresultaten bidrar till ny kunskap som krävs inom projektets tema.

Genomförbarhet

- I vilken mån projektbeskrivningen innehåller tydliga mål och leveranser som svarar mot projektets frågeställningar, är uppföljningsbara och kan uppnås genom projektets genomförande.
- I vilken mån projektbeskrivningen visar att projektets tids- och aktivitetsplan
 - innehåller aktiviteter som överensstämmer med definitionerna av industriell forskning eller experimentell utveckling (se Bilaga 1 avsnitt 1.2).
 - är lämplig sett till projektets mål och ambitioner.
 - är logisk och rimlig sett till tillgängliga resurser (budget, kompetens, utrustning, med mera) i förhållande till vad som ska utföras.
- Hur väl ansökan identifierar vilka risker som finns i genomförandet samt beskriver en plan för lämplig hantering av dessa

Aktörskonstellation

- I vilken grad ansökan visar att deltagande organisationer och nyckelpersoner har den kompetens som krävs för att framgångsrikt genomföra projektet (inklusive underleverantörer eller andra aktörer som är knutna till projektet men som inte är projektparter, till exempel, i referensgrupper)
- I vilken grad genus och jämställdhet har beaktats vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

Projektsökningarna inom varje tema kommer att utvärderas i separata rankinglistor för att få en jämn fördelning mellan olika teman.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i [Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor](#).

- **CV-bilaga** (obligatorisk bilaga) enligt mall som hämtas från utlysningens webbsida. Den ska innehålla för projektet relevanta CV för samtliga personer som är identifierade som nyckelpersoner i projektbeskrivningen. CV får inte vara längre än en A4 per person.
- **Avsiktsförklaringar** (obligatorisk bilaga) enligt mall som hämtas från utlysningens webbsida. Varje projektpart ska lämna en avsiktsförklaring undertecknad av person som är behörig att teckna avtal om forsknings- och innovationsprojekt för den aktuella organisationens räkning. Observera att även forskningsorganisationer ska lämna avsiktsförklaring.
- Referenslista (ej obligatorisk bilaga) där ni kan hänvisa till publicerat material.
- Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.
- Bilagan ”**Intyg om stöd av mindre betydelse**” ska bifogas till din ansökan, om du söker sådant stöd. Se Bilaga 1, avsnitt 1.3.

Mallar och intyg finns att ladda ner på utlysningens webbsida.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter.](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatören**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.
- Skriv din ansökan på engelska eller svenska. Ansökningar som skrivs på svenska kan komma att översättas till engelska eftersom bedömningen bland annat kommer att göras av internationella bedömare. Det kommer inte att ges möjlighet för sökande att vare sig bidra till översättningen eller granska översättningen. Det är den engelska översättningen som kommer att ligga till grund för bedömning och beslut av ansökan.
Ansökningar på engelska ska innehålla en svensk sammanfattning.

Observera! Skicka en **Projektsammanfattning till programkontoret** för Swedish Metals & Minerals via e-post programkontor@swedishmetalsandminerals.se, samtidigt som ansökan skickas till Energimyndigheten. Sammanfattningen ska följa en mall som hämtas från utlysningens webbsida och kunna spridas och publiceras fritt. Den får därför inte innehålla konfidentiella eller på annat sätt känsliga uppgifter.

Lämna in ansökan senast 3:e september kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag.

7 Så mycket stöd kan en projektpart få

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

I den här utlysningen ger vi följande typer av stöd:

- Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.
- Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt inom kategorierna industriell forskning och experimentell utveckling
- Stöd av mindre betydelse (de minimis).

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#). Se också de allmänna villkor som gäller ansökningar som beviljas stöd som återfinns på utlysningens webbsida

Observera att i denna utlysning kan respektive projekt maximalt erhålla 70% stödnivå.

8 Särskilda villkor om er ansökan beviljas

Förutom att följa de allmänna villkoren som återfinns i Bilaga 2, så behöver följande särskilda villkor följas om er ansökan beviljas.

Vi kan även besluta att lägga till kompletterande särskilda villkor för individuella projekt. De framgår i så fall av beslutet.

- Varje projekt ska leverera en omvärldsanalys inom de områden som är relevanta för det specifika projektet och presentera den på en workshop. Rapporten och presentationen kommer att göras tillgängliga för allmänheten och ska därför begränsas till analys av publikt material (litteraturöversikt) eller annan information som inte är konfidentiell. Rapporten ska vara på engelska och lämnas in till Swedish Metals & Minerals programkontor och Energimyndigheten. Den ska delas in i avsnitt med följande rubriker
 - 1) International state-of-the-art
 - 2) Industrial challenges
 - 3) Research frontier
- Projektet ska vara representerat av minst en projektpart vid de konferenser och andra aktiviteter som anordnas inom programmet, uppskattningsvis vid ett till två tillfällen per år. Kostnaderna för sådan medverkan är stödberättigande.
- Projektet ska upprätthålla en kontinuerlig dialog med ”Swedish Metals & Minerals” programkontor under hela projektets löptid.
- Vid information om projektet och vid varje offentliggörande av projektresultat ska det anges att arbetet utförts inom Impact Innovation-programmet ”Swedish Metals & Minerals” – ett initiativ av Energimyndigheten, Formas och Vinnova.

- I samband med slutrapportering av projektet ska en sammanfattning av projektresultaten skickas till Swedish Metals & Minerals programkontor via e-post programkontor@swedishmetalsandminerals.se. Sammanfattningen ska följa den mall som finns på www.impactinnovation.se. Denna sammanfattning ska kunna spridas och publiceras fritt på Energimyndigheten, Formas, Vinnovas och Impact Innovations och programkontorets hemsida. Sammanfattningen får inte innehålla konfidentiella eller på annat sätt känsliga uppgifter.

Den kontinuerliga dialogen med Swedish Metals & Minerals programkontor innebär följande:

- Separat rapportering till programkontoret under projektets genomförande.
- Att projektet tilldelas en kontaktperson vid programkontoret som bistår projektet och följer det för programmets räkning.

9 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna ovan. Du får därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

10 Utlysningen ingår i programmet Swedish Metals & Minerals som är en del av Impact Innovation

Impact Innovation är Sveriges stora innovationssatsning för att tackla vår tids och framtidens utmaningar. I samarbeten mellan aktörer i det privata, offentliga och ideella organisationer möter Impact Innovation verkliga teknik- och samhällsbehov med banbrytande lösningar. På väg mot ett hållbart och konkurrenskraftigt Sverige, attraktivt att leva i för alla. Tillsammans visar vi vad som är möjligt, och går före internationellt. Läs mer om Impact innovation här [Impact Innovation – Sveriges innovationssatsning för 2030-talet](#).

Programmets Swedish Metals & Minerals mission lyder ”Att säkerställa en hållbar och resilient metall- och mineraiförsörjning för samhällets omställning”. Detta innebär att öka och säkra tillgången på metaller och mineral och samtidigt minska det planetära avtrycket av utvinning och produktion. Beskrivning av programmets bakgrund och de insatsområden som är centrala för att uppfylla missionen finns i programmets scopedokument, se <https://impactinnovation.se/projekt/metals-minerals/>

Programmet pågår mellan mars 2024 och december 2028 och har en budgetram på 570 miljoner kronor.

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen

1.1 **Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet**

Stöd lämnas enligt 4 § förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. För att kunna erhålla stöd måste projektet uppfylla villkoren i tillämplig artikel i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt* nedan.

1.2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Ni kan få stöd i enlighet med förordning (EU) nr 651/2014³. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordning (2008:761) om stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*⁴. Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se tabell 2. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 2. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I

⁴ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b01aa75ed71a1/language-sv>

till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete, kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigande kostnaderna.

1.3 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (även kallat de minimis-stöd) enligt 6 b § i förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet. För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver det sökande företaget uppfylla villkoren i

kommissionens förordning (EU) 2023/2831⁵ av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Stöd av mindre betydelse kan lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 300 000 euro under en period av tre år.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse får inte lämnas till företag som är verksamma inom primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter⁶ eller inom primärproduktion av jordbruksprodukter⁷. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under den aktuella treårsperioden räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydels

2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra

⁵ Kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 2023/2831, 15.12.2023, s. 1).

⁶ Med "fiskeri och vattenbruksprodukter" avses produkter som definieras i artikel 5 a och b i förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter" avses all verksamhet i samband med fiskeri, uppfödning eller odling av vattenorganismer, samt uppgifter som måste utföras vid vattenbruksanläggningen eller ombord för att förbereda djur eller växter för försäljning i första ledet, inbegripet rensning, fileande eller infrysning, och försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare

⁷ Med "jordbruksprodukter" avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av jordbruksprodukter" avses produktionen av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

2.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.⁸ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).⁹

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

3 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

⁸ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁹ Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.